

สถานการณ์ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

The Situation of Patients Receiving Drug Treatment in Prachinburi Province
from 2019 to 2023.พีระพงษ์ พิมพารัตน์¹, สุกฤษ ชัยพงษ์²
Peerapong Pimparat¹, Sugrid Chaiphong²

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive Cross-sectional study) นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายสถานการณ์ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566 จากฐานข้อมูลของระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ระหว่างปี พ.ศ. 2562 - 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติด อายุ และชนิดของยาเสพติด ที่มีการนำเข้ามาในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ผลการศึกษา พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติด จำแนกรายอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566 อำเภอเมืองปราจีนบุรี มีจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดสะสมสูงสุด รองลงมาได้แก่ อำเภอกบินทร์บุรี ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติด คิดเป็นอัตราส่วนระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 10:1 กลุ่มอายุที่เข้ารับการรักษาเสพติดสูงที่สุด คือ กลุ่มอายุ มากกว่า 39 ปี 1,436 ราย (ร้อยละ 23.59) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 18 - 24 ปี 1,278 ราย (ร้อยละ 21) ปี 2562 - 2566 พบว่าสารเสพติดที่ใช้สูงที่สุด คือ ยาบ้า 5,106 ราย (ร้อยละ 83.87) รองลงมา คือ ยาไอซ์ 684 ราย (ร้อยละ 11.24) ในจังหวัดปราจีนบุรี แนวโน้มจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดมีทิศทางลดลง ซึ่งอาจมีสาเหตุหลายประการ หนึ่งในนั้นคือการแก้ไขกฎหมายยาเสพติดในปี พ.ศ. 2564 ที่ส่งผลต่อการจัดการยาเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะการปลดล็อกให้กัญชาเป็นกฎหมายในบางกรณี นโยบายการบังคับใช้จึงเปลี่ยนไปเน้นการรักษาและฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ สำหรับปี 2566 มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาเสพติดที่มากขึ้น ผลกระทบจากสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งอาจทำให้ผู้คนมีความเครียดสูงขึ้นและหันไปใช้ยาเสพติดเป็นวิธีจัดการกับความเครียดแทน

คำสำคัญ: การบำบัดยาเสพติด, จังหวัดปราจีนบุรี, แนวโน้มปี 2562 - 2566, การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ

¹ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

¹ Public Health Technical Officer Practitioner. Prachinburi Provincial Public Health Office.

² นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

² Public Health Technical Officer Professional. Prachinburi Provincial Public Health Office.

Abstract

This descriptive cross-sectional study aims to describe the situation of patients receiving drug treatment in Prachinburi Province from 2019 to 2023, based on data from the National Substance Abuse Treatment and Rehabilitation Information System (NSTDA). This is secondary data collected between 2019 and 2023. The analysis focuses on the number of patients receiving drug treatment, their ages, and the types of drugs reported in the NSTDA from January 1, 2019, to December 31, 2023. The results indicate that the number of patients receiving drug treatment, categorized by district in Prachinburi Province from 2019 to 2023, showed that Mueang Prachinburi District had the highest cumulative number of patients, followed by Kabin Buri District. The ratio of male to female patients receiving drug treatment was 10:1. The age group with the highest number of patients receiving drug treatment was those aged over 39 years (1,436 cases, 23.59%), followed by the age group 18-24 years (1,278 cases, 21%). From 2019 to 2023, the most commonly used drug was methamphetamine (yaba), with 5,106 cases (83.87%), followed by ice (methamphetamine) with 684 cases (11.24%) in Prachinburi Province. The trend in the number of patients receiving drug treatment showed a decrease, which may be attributed to several factors, one of which is the amendment of drug laws in 2021 that impacted drug management in Thailand, particularly the legalization of cannabis in certain cases. Consequently, the enforcement policy shifted to focus more on treatment and rehabilitation rather than punishment. In 2023, the number of patients increased, which may be due to various factors, such as heightened awareness of drug-related issues, the impact of social and economic conditions, and the effects of the COVID-19 pandemic, which may have led to increased stress levels among individuals, prompting them to turn to drugs as a coping mechanism.

Keywords: Drug Treatment, Prachinburi Province, Trends from 2019 to 2023, Analysis of Secondary Data

บทนำ

สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้ยาที่เป็นอันตราย เช่น เฮโรอีน โคเคน และยาเสพติดสังเคราะห์ ประเทศต่าง ๆ มีนโยบายที่แตกต่างกันในการจัดการกับปัญหาเสพติด บางประเทศมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมาย ในขณะที่บางประเทศมุ่งเน้นการบำบัดและฟื้นฟู สถานการณ์ปัญหาเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดปราจีนบุรี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเร่งด่วนในการดำเนินการแก้ไข ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างหนัก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดที่เป็นอันตราย

เช่น เฮโรอีน โคเคน และยาเสพติดสังเคราะห์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและความปลอดภัยในสังคม ความรุนแรงของปัญหาในจังหวัดปราจีนบุรีมีลักษณะเฉพาะที่ทำให้ต้องศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเสพติด เช่น การเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก ซึ่งอาจทำให้เป็นเส้นทางการค้ายาเสพติด นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น ความยากจนและการว่างงาน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ ข้อมูลเชิงสถิติที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของปัญหานี้ ได้แก่ จำนวนผู้เข้ารับการบำบัด ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่าในปี 2562 - 2566 มีจำนวนผู้เข้ารับ

การบำบัดยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราการเกิดอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดมีความเกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรม ซึ่งมีการบันทึกการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ผลกระทบต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ผู้ใช้ยาเสพติดมักมีปัญหาสุขภาพที่ตามมา เช่น โรคจิตเภท และปัญหาสุขภาพอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความสามารถในการทำงาน ความสำคัญของการศึกษาในช่วงเวลา 2562 - 2566 การศึกษานี้มีความสำคัญเนื่องจากการเก็บข้อมูลที่ทันสมัยและมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการพัฒนานโยบายที่เหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาอาจนำไปสู่การพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความตระหนักรู้ การศึกษาอาจช่วยสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนและเยาวชนเกี่ยวกับผลกระทบของยาเสพติด การสร้างความร่วมมือ ข้อมูลจะเป็นฐานในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและองค์กรชุมชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหา มีความยั่งยืน การศึกษานี้จึงเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่สำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรีอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อบรรยายสถานการณ์ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

วิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive Cross sectional study) เพื่อบรรยายสถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566 โดยศึกษาข้อมูลจากระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข เป็นข้อมูล

ทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

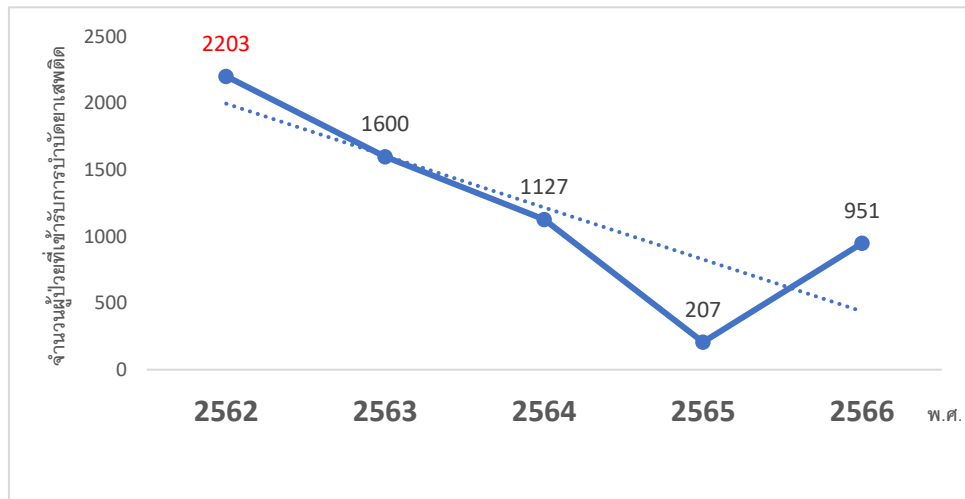
การศึกษาในครั้งนี้มีวิธีการรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลของระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดอายุ และชนิดของยาเสพติด ที่มีการนำเข้ามาระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566

ผลการศึกษา

สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี

1.1 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

ข้อมูลจากระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562 - 2566) พบว่า จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 -2566 มีแนวโน้มในทิศทางที่ลดลง อาจมีสาเหตุหลายประการ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการแก้ไขกฎหมายยาเสพติดในปี พ.ศ. 2564 ที่มีผลต่อการจัดการกับยาเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลดล็อกให้กัญชาเป็นกฎหมายในบางกรณี และมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบังคับใช้ที่เน้นการรักษาและฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษสำหรับปี 2566 มีผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดเนื่องจากการเพิ่มขึ้นอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด การเข้าถึงบริการการเปลี่ยนแปลงในแนวทางการบริโภคยาเสพติด ผลกระทบจากสังคมและเศรษฐกิจ และผลกระทบจากโควิด-19: สถานการณ์โควิด-19 อาจทำให้ผู้คนมีความเครียดที่สูงขึ้น และหันไปใช้ยาเสพติดเป็นวิธีการจัดการกับความเครียดแทน

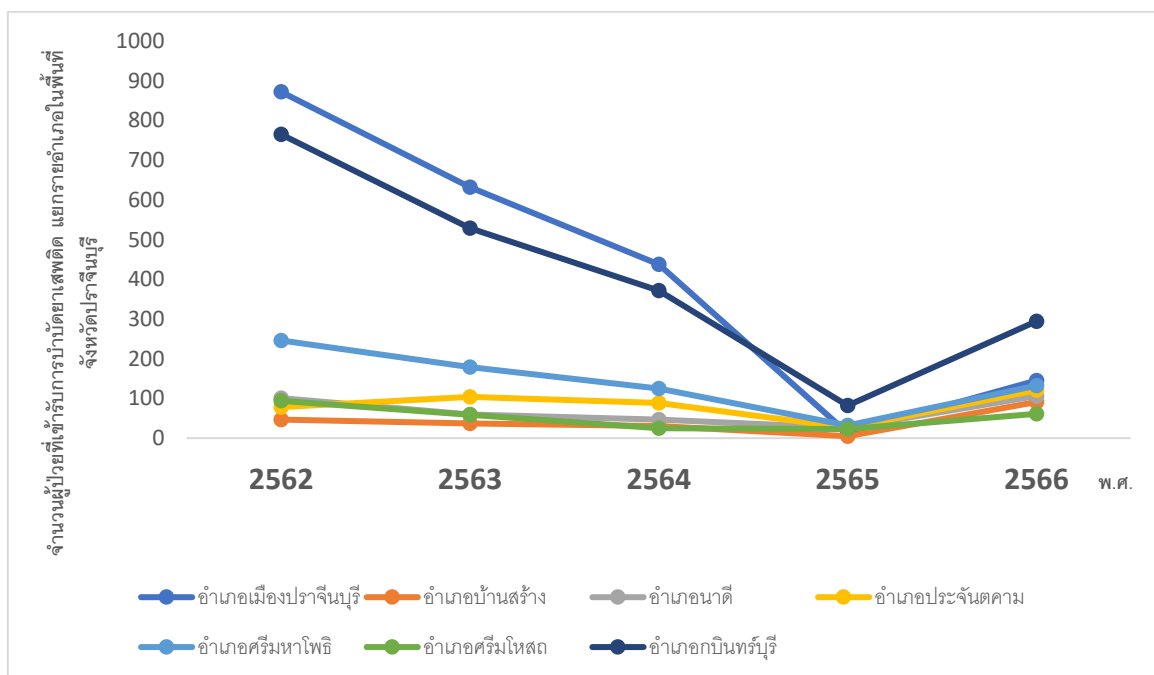

ภาพที่ 1 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

1.2 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด จำแนกรายอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด จำแนกรายอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566 พบว่า อำเภอเมืองปราจีนบุรี มีจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติดสะสมสูงสุด ในปี 2562 - 2566 พบจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติดเท่ากับ 872 632 438 13 และ 145 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ อำเภอกบินทร์บุรี พบจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด เท่ากับ 765 529 372 82

และ 294 ตามลำดับ และอำเภอบ้านสร้าง พบจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติดต่ำที่สุด เท่ากับ 47 37 31 5 และ 91 ตามลำดับ โดยเกือบทุกอำเภอ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ป่วยสะสมที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด จำแนกรายอำเภอในพื้นที่ จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า อำเภอเมืองปราจีนบุรี มีจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติดมากที่สุด 2,100 คน รองลงมาคือ อำเภอกบินทร์บุรี 2,042 คน อำเภอศรีมหาโพธิ 715 คน อำเภอประจันตคาม 418 คน อำเภอนาดี 340 คน อำเภอศรีมโหสถ 262 คน และอำเภอบ้านสร้าง 211 คนตามลำดับ

ภาพที่ 2 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด แยกรายอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

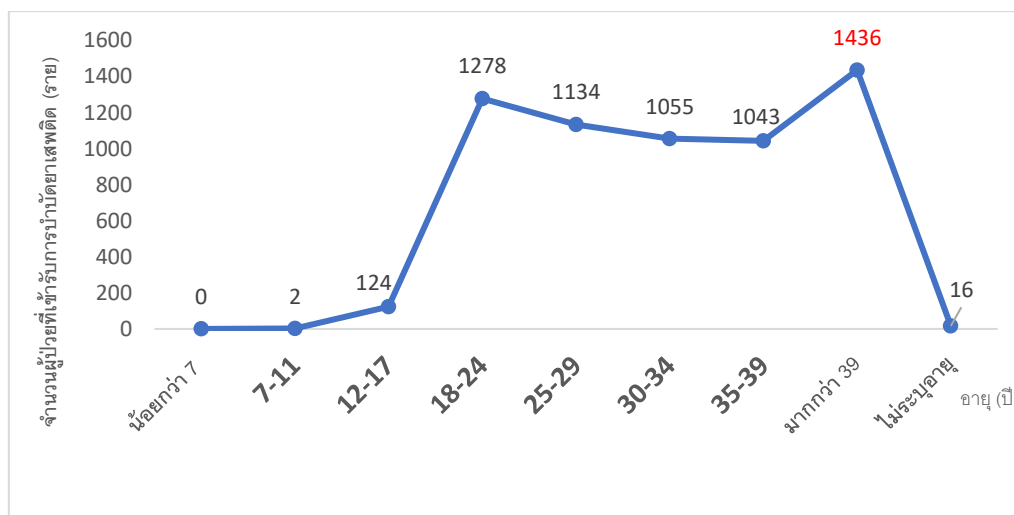
ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด แยกรายอำเภอในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

อำเภอ	ปี 2562 จำนวน (%)	ปี 2563 จำนวน (%)	ปี 2564 จำนวน (%)	ปี 2565 จำนวน (%)	ปี 2566 จำนวน (%)
อำเภอเมืองปราจีนบุรี	872 (39.6)	632 (39.5)	438 (38.9)	13 (6.3)	145 (15.2)
อำเภอบ้านสร้าง	47 (2.3)	37 (2.3)	31 (2.8)	5 (2.4)	91 (9.6)
อำเภอนาดี	101 (4.5)	60 (3.8)	47 (4.2)	26 (12.6)	106 (11.1)
อำเภอประจันตคาม	78 (3.5)	104 (6.5)	89 (7.9)	26 (12.6)	121 (12.7)
อำเภอศรีมหาโพธิ	246 (11.1)	179 (11.2)	125 (11.0)	32 (15.4)	133 (14.0)
อำเภอศรีมโหสถ	94 (4.3)	59 (3.7)	25 (2.2)	23 (11.1)	61 (6.4)
อำเภอกบินทร์บุรี	765 (34.7)	529 (33.0)	372 (33.0)	82 (39.6)	294 (31.0)
รวม	2,203	1,600	1,127	207	951

1.3 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำแนกตามอายุ ในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำแนกตามอายุ ในจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2562 - 2566 พบว่า ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด คิดเป็น อัตราส่วนระหว่างชายต่อหญิง เท่ากับ 10:1 กลุ่มอายุ ที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดสูงที่สุด คือ กลุ่มอายุ

มากกว่า 39 ปี 1,436 ราย (ร้อยละ 23.59) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 18 - 24 ปี 1278 ราย (ร้อยละ 21) กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี 1,134 ราย (ร้อยละ 18.62) กลุ่มอายุ 30 - 34 ปี 1,055 ราย (ร้อยละ 17.33) กลุ่มอายุ 35 - 39 ปี 1,043 ราย (ร้อยละ 17.13) กลุ่มอายุ 12 - 17 ปี 124 ราย (ร้อยละ 2.04) ไม่ระบุกลุ่มอายุ 16 ราย (ร้อยละ 0.26) กลุ่มอายุ 7 - 11 ปี 2 ราย (ร้อยละ 0.03) และกลุ่มอายุ น้อยกว่า 7 ปี 0 ราย (ร้อยละ 0) ตามลำดับ

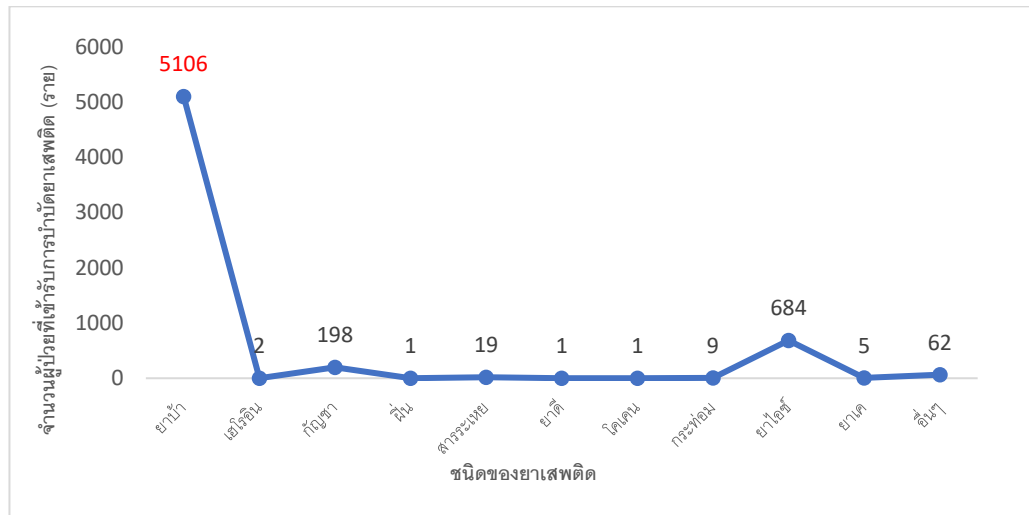

ภาพที่ 3 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำแนกตามอายุ ในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

1.4 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำแนกตามชนิดของยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

ปี 2562 - 2566 พบว่าสารเสพติดที่ใช้สูงที่สุด คือ ยาบ้า 5,106 ราย (ร้อยละ 83.87) รองลงมา คือ ยาไอซ์ 684 ราย (ร้อยละ 11.24) กัญชา 198 ราย

(ร้อยละ 3.25) อื่นๆ 62 ราย (ร้อยละ 1.01) สารระเหย 19 ราย (ร้อยละ 0.31) กระต่อม 9 ราย (ร้อยละ 0.15) ยาเค 5 คน (ร้อยละ 0.08) เฮโรอีน 2 ราย (ร้อยละ 0.03) ผิ่น 1 ราย (ร้อยละ 0.02) ยาอี 1 ราย (ร้อยละ 0.02) และโคเคน 1 ราย (ร้อยละ 0.02)) ตามลำดับ

ภาพที่ 4 จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด จำแนกตามชนิดของยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566

อภิปรายผลการศึกษา

สถานการณ์ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ในจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2562 - 2566 มีจำนวนลดลง ตั้งแต่ปี 2562 ถึง 2565 อาจมีสาเหตุหลายประการ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการแก้ไขกฎหมายยาเสพติดในปี พ.ศ. 2564 ที่มีผลต่อการจัดการกับยาเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลดล็อกให้กัญชาเป็นกฎหมายในบางกรณี และมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบังคับใช้ ที่เน้นการรักษาและฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษสำหรับ ปี 2566 มีผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดเนื่องจากการเพิ่มขึ้น อาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ปัญหายาเสพติด ผลกระทบจากสังคมและเศรษฐกิจ และผลกระทบจากโควิด-19: สถานการณ์โควิด-19 อาจทำให้ผู้คนมีความเครียดที่สูงขึ้น และหันไปใช้ ยาเสพติดเป็นวิธีการจัดการกับความเครียดแทน อำเภอที่พบผู้ป่วยสะสมมากที่สุด คือ อำเภอเมืองปราจีนบุรี มีจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดมากที่สุด 2,100 คน รองลงมาคือ อำเภอกบินทร์บุรี 2,042 คน เนื่องจากปัญหาวางงาน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง สอดคล้องกับการศึกษาของ รามาศ และคณะ พบว่า อาชีพที่มีการใช้สารเสพติดมากที่สุดคือ อาชีพรับจ้าง ช่วงอายุที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดสูงที่สุด คือ กลุ่มอายุ มากกว่า 39 ปี 1,436 ราย (ร้อยละ 23.59) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 18 - 24 ปี 1278 ราย (ร้อยละ 21) สอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐฤกษ์ และคณะ

พบว่า กลุ่มอายุในกลุ่มผู้เสพยาใหม่ พบว่า มากที่สุด คือ อายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป จำนวน 43,950 ราย (ร้อยละ 33.85) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 15 - 19 ปี จำนวน 24,665 ราย (ร้อยละ 19.00) สารเสพติดที่ใช้สูงที่สุด คือ ยาบ้า 5,106 ราย (ร้อยละ 83.87) รองลงมา คือ ยาไอซ์ 684 ราย (ร้อยละ 11.24) สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ป.ป.ส.) พบว่า สารเสพติดที่แพร่หลาย มากที่สุด คือ ยาบ้า ร้อยละ 79.2 รองลงมาคือ ยาไอซ์ ร้อยละ 8.3 ซึ่งถือว่าปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหา ที่สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แนวทาง การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนในพื้นที่โดยการสร้าง สภาพแวดล้อมที่ปลอดยาเสพติด สร้างพื้นที่ปลอดยาเสพติด ในชุมชน เช่น สวนสาธารณะที่มีกิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม จัดกิจกรรมกีฬา งานเทศกาล หรือกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การศึกษาและสร้างความตระหนักรู้ โครงการเรียนรู้ ในโรงเรียน จัดหลักสูตรให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของ ยาเสพติดในทุกระดับชั้น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ สร้างแคมเปญให้ความรู้ผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เพื่อเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่น การบำบัดและฟื้นฟูจัดตั้ง ศูนย์ฟื้นฟู สร้างศูนย์ฟื้นฟูที่มีบริการรักษาแบบครบ วงจร ทั้งการบำบัดด้วยยา และการบำบัดทางจิตใจ การสนับสนุนทางอาชีพ จัดโครงการฝึกอบรมอาชีพ

สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานจากการติดยาเสพติด เพื่อให้มีโอกาสรองรับการควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบร้านขายยาและสถานที่ที่มีความเสี่ยง การสร้างเครือข่ายการสนับสนุน จัดตั้งกลุ่มสนับสนุนสำหรับผู้ที่เคยติดยาเสพติดและครอบครัว เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้กำลังใจ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยการจัดประชุมหรือเวทีเสวนา

การศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญแก่ผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด ในจังหวัดปราจีนบุรี ในการเฝ้าระวังสถานการณ์ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อหามาตรการการป้องกันในการแพร่ระบาดของยาเสพติดจังหวัดปราจีนบุรี รวมทั้งการวิเคราะห์หาสาเหตุการติดยาเสพติดของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาในจังหวัดปราจีนบุรี และชนิดของสารเสพติดที่พบเจอในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาการเสพติดของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีการบูรณาการข้อมูลด้านยาเสพติดแต่ละหน่วยงานในภาครัฐในจังหวัดปราจีนบุรี

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาหาความสัมพันธ์เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุการติดยาเสพติดของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาในจังหวัดปราจีนบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาและประเมินมาตรการป้องกันการติดยาเสพติด เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ออกแบบมาตรการหรือแนวทางการป้องกันในจังหวัดปราจีนบุรี

เอกสารอ้างอิง

1.สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด. ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) พ.ศ. 2562 - 2566 [ไฟล์ข้อมูล]. นนทบุรี: สำนักงาน; 2567.

2. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 [ออนไลน์]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 2023-09-01]. สืบค้นจาก: <https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/ITA/main>.

3. ณัฐกฤตา ทูมวงศ์, มุสลิมะห์ กือจิ. สถานการณ์ผู้เสพยาใหม่ที่เข้าสู่ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2565. บทความวิจัย. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข; 2566.

4. ราเมศ, และคณะ. สถานการณ์ของชนิดสารเสพติดที่ใช้ในกลุ่มผู้เสพยาในเขตบริการสุขภาพที่ 3 พ.ศ. 2552 – 2557. วิทยานิพนธ์. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 3 นครสวรรค์, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์; 2559.

5. บุณัตร์ จันทรแดง. บทวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหายาเสพติด Analysis of Current Drug Situation Problem. บทความวิจัยปริญาตรี. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; 2560.